

UZASADNIENIE

Pozwem z 12.09.2014r. powódka – (...). J. R. i W. W. z siedzibą w A. wniosła o zasądzenie solidarnie na jej rzecz nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanych - B. B. i M. B. 116.062,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanych solidarnie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że pozwani są spadkobiercami jej zmarłego dłużnika- A. B., tj. ojca pozwanych, po którym nabyli spadek na podstawie ustawy każdy w 1/2 części. Wyjaśniła, że zmarły dłużnik - A. B., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) w D., nabył od powódki towary, za które zapłacił tylko częściowo, co powódka zaliczyła na poczet najstarszej faktury. Dodała, że na dochodzoną kwotę składa się należność główna wynikająca z faktur w łącznej wysokości 79.884,95 zł, a także skapitalizowane odsetki ustawowe wyliczone od dnia po upływie daty płatności poszczególnych faktur do 9.09.2014r. Wyjaśniła, że przeciwko jej zmarłemu dłużnikowi toczyło się postępowanie przed Sądem Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, który wydał 23.01.2012 r. w sprawie XII GNc 4513/11 przeciwko A. B. nakaz zapłaty uwzględniając roszczenie powódki o zapłatę z tytułu przedmiotowych faktur w całości, a następnie nakaz ten uchylił i zniósł postępowanie po ustaleniu, że A. B. zmarł 29.11.2011 r., tj. przed wniesieniem pozwu w tej sprawie (pozew – k. 2-5).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 2.10.2014 r., sygn. akt I Nc 452/14, Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, aby pozwani zapłacili powódce solidarnie 116.062,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 12.09.2014r. do dnia zapłaty, a także 5.068 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, albo w terminie dwóch tygodni wniosli do tut. Sądu zarzuty (nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym - k.66).

Pozwani w zarzutach od w/w nakazu zaskarżyli przedmiotowy nakaz w całości, wniosli o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości. Obaj pozwani przedstawili tożsamą argumentację na poparcie zajętego przez siebie stanowiska, podnosząc: zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanych, albowiem nigdy nie byli stroną jakiegokolwiek umowy z powódką ani też innego zobowiązania, kwestionując autentyczność podpisów zmarłego ojca na fakturach, podnosząc zarzut przedawnienia objętego pozwem roszczenia z uwagi na upływ 3-letniego terminu przedawnienia dla roszczeń w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, które w przypadku strony powodowej stały się wymagalne w 2011r., a nadto podnieśli zarzut niewłaściwości Sądu Okręgowego w Łodzi, wnosząc o przekazanie sprawy do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej, jako miejscowo właściwemu z uwagi na miejsce zamieszkania pozwanych (zarzuty od nakazu zapłaty pozwanego B. B. -k.70-72, zarzuty od nakazu zapłaty pozwanego M. B. -k.79- 81).

Powódka w odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty pozwanych podtrzymała powództwo w całości, wnosząc o utrzymanie zaskarżonego nakazu zapłaty w mocy w całości w stosunku do obu pozwanych (odpowiedź powódki na zarzuty pozwanych –k.99-101).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani - B. B. i M. B. są synami zmarłego w dniu 29.11.2011r. A. B. (niesporne, odpis skrócony aktu zgonu w załączonych aktach komorniczych VI KM 308/12 – k. 33 i w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11 – k. 69, odpisy skrócone aktów urodzenia pozwanych – k. 70-71 w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11).

Prawomocnym postanowieniem z 27.09.2013r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie I Ns 607/12, stwierdził, że spadek po zmarłym 29.11.2011 r. A. B. na podstawie ustawy nabyli jego dzieci – syn B. B. i syn M. B. po 1/2 części każdy z nich (dowód: postanowienie –k.34).

Przed śmiercią A. B. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) z siedzibą w D.. Przedmiotem tej działalności była konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (dowód: wydruk z (...) k. 60).

A. B. w ramach tej działalności gospodarczej od 2010 r. współpracował z powódką - (...) Spółką Jawną R. i W. W. z siedzibą w A.. Firma ojca pozwanych nabyła od powodowej spółki towar w postaci m.in.: montażownicy H. J. (...) 2V RM i dwóch wyważarek H. G. (...) i G. (...) oraz materiały eksploatacyjne.

Ojciec pozwanych nie zapłacił na rzecz powódki należności w terminach wynikających z następujących faktur VAT: Nr (...) z dn. 14.10.2010r., Nr (...) z dn. 29.10.2010r., Nr (...) z dn. 6.11.2010r., Nr (...) z dn. 1.03.2011r., Nr (...) z dn. 3.2011r., Nr (...) z dn. 4-11.04.2011r., Nr (...) z dn. 14.04.2011r., Nr (...) z dn. 6.05.2011r., Nr (...) z dn. 26.05.2011r., Nr (...) z dn. 3.06.2011r., Nr (...) z dn. 6.07.2011r., Nr (...) z dn.19.07.2011r., Nr (...) z dn. 19.08.2011r., Nr (...) z dn. 5.09.2011r., nr (...) z dn. 9.09.2011r., Nr (...) z dn. 27.09.2011r., Nr (...) z dn. 4.10.2011r., Nr (...) z dn. 4.10.2011r., Nr (...) z dn. 6.10.2011r. (dowody: faktury VAT – k.9-31, 298-300, zestawienie płatności faktur –k. 134).

Powódka dostarczyła A. B. zakupiony towar, za który wystawione zostały w/w faktury VAT, razem z tymi fakturami. Powodowa spółka i zmarły ojciec pozwanych nie sporządzili żadnej pisemnej umowy o współpracy między obiema firmami. Zawarcie umowy zakupu i dostawy towaru przez strony było potwierdzane poprzez wystawienie przez powódkę faktur VAT, które były akceptowane przez firmę (...), jako nabywcę pieczętką firmową i nieczytelnym podpisem, pomimo braku takiego obowiązku prawnego w chwili dokonywania zakupu. Rozmowy handlowe w sprawie zakupu w/w towarów, ich dostawy do firmy (...) A. B. i płatności za faktury VAT z tego tytułu, prowadził w imieniu powódki jej przedstawiciel handlowy - P. H., a w imieniu firmy (...) początkowo jego syn - pozwany B. B., następnie zaś pracownik firmy zmarłego A. B.. Firma (...) dokonywała u powodowej spółki zakupu materiałów eksploatacyjnych średnio raz w tygodniu. Natomiast zakup 3 maszyn od powódki przez firmę ojca pozwanych, tj. montażownicy i dwóch wyważarek, był zakupem jednorazowym. Maszyny te zainstalował w firmie (...) -tj. w warsztacie mieszczącym się na dole budynku, który pełnił też funkcję mieszkalną - pracownik powódki M. S., który przeszkolił też pracowników nabywcy w zakresie obsługi tych maszyn. Fakt odbioru towaru dostarczonego przez stronę powodową do Firmy (...), potwierdzał w pokwitowaniach uprawniony do tego magazynier pracujący w Firmie (...), którego P. H. przedstawił podczas pierwszej wizyty pozwany B. B.. Płatności, które firma (...) regulowała z tytułu wystawionych przez powódkę faktur były dokonywane zawsze w formie gotówkowej i miało to miejsce albo od razu przy dostawie towaru przez powodową spółkę, albo w odroczonym terminie płatności przy dostawie kolejnego towaru. Zdarzało się, że firma (...) regulowała należność wynikającą z danej faktury tylko częściowo. Powódka dokonywała kolejnych dostaw towaru do firmy (...) pomimo braku uregulowania w terminie wcześniejszych płatności. Osobą odpowiedzialną za kontrolowanie prawidłowości płatności przez A. B. z tytułu faktur VAT za zakup towarów od powódki był przedstawiciel handlowy powódki P. H.. Powódka o śmierci A. B. dowiedziała się dopiero trzy miesiące później (dowody: zeznania świadka P. H. – k. 371-372, zeznania świadka M. S. – e-protokół rozprawy z 4.01.2017 r.: 00:08:29-00:21:35, zestawienie płatności faktur –k. 134, faktury dot. zakupu montażownicy i wyważarek – k. 9-10, 298-300).

Od 2.02.2012 r. jako właściciel Firmy (...) w D. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej figuruje pozwany B. B. (dowód: wydruk z (...)k. 61w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11 , protokół w sprawie KM 308/12 –k. 108, wizytówka B. B. – k. 229,297 i wewnętrzna część okładki załączonych akt komorniczych KM 308/12).

Firma (...) uregulowała jedynie część należności z tytułu w/w faktur VAT, którą powódka zaliczyła na poczet najstarszej z w/w faktur, tj. z faktury nr (...) z dnia 14.10.2010 r., co spowodowało, że ojcu pozwanych pozostało do spłacenia z tej faktury tytułem należności głównej 28.868,77 zł (dowód: zestawienie płatności faktur –k. 134).

Powodowa spółka przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi dochodziła zasądzenia od ojca pozwanych - A. B. kwoty 79.884,95 zł tytułem należności głównej wynikającej z niuregulowanych w/w faktur VAT wraz z odsetkami ustawowymi. Nakazem zapłaty z 23.01.2012 r. w sprawie XII GNc 4513/11 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi uwzględnił powództwo (...). J. R. i W. W. z siedzibą w A. przeciwko A. B. w całości. Następnie

postanowieniem z 18.04.2012 r. tenże Sąd odrzucił pozew, przedmiotowy nakaz uchylił i zniósł postępowanie w sprawie z uwagi na śmierć pozwanego dłużnika przed wytoczeniem powództwa w tej sprawie (dowody: pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym z dnia 28.12.2011 r. w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11- k. 2-4, nakaz zapłaty –k.32 i k. 39 w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11, postanowienie - k.33 i k. 67 w załączonych aktach sprawy XII GNc 4513/11).

Pozwany B. B. zeznał w dniu 27.06.2013 r. w postępowaniu spadkowym po zmarłym ojcu A. B., w sprawie I Ns 607/12 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Nowym Sądzie, na posiedzeniu jawnym przed Sądem Rejonowym w Dąbrowie Górniczej w sprawie o wykonanie odezwy o przesłuchanie B. B., sygn. I Cps 25/12, że zmarły spadkodawca posiadał 3 maszyny pochodzące z działalności jego firmy. Pozwany potwierdził treść tych zeznań własnoręcznym podpisem w protokole (dowód: protokół posiedzenia jawnego z 27.06.2013 r. przed Sądem Rejonowym w Dąbrowie Górniczej, sygn. I Cps 25/12 – k. 110-111).

W trakcie postępowania o zabezpieczenie spadku po zmarłym A. B. przy udziale wnioskodawcy - (...) Spółki Jawnej R. i W. W. z siedzibą w A. i uczestnika B. B. prowadzącego firmę (...) w D., sygn. I Ns 262/12, pozwany B. B. oświadczył Komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Dąbrowie Górniczej P. N., że maszyny zakupione od powódki: wyważarka G. (...) uległa całkowitemu zniszczeniu w wyniku pożaru będącego następstwem zwarcia wewnętrznej instalacji elektrycznej tego urządzenia, które następnie zostało zełomowane we wrześniu 2011 r., a wyważarka H. (...) i montażownica H. J. A. 946RM zostały zbyte przez spadkodawcę (dowód: zawiadomienie o stanie postępowania z 24.04.2012r. sporządzone przez komornika sądowego w sprawie KM 5/12–k. 109 i k. 16 załączonych akt komorniczych KM 5/12).

Powódka dnia 13.10.2012 r. (data nadania w placówce urzędu pocztowego) wystąpiła do Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z wnioskiem o zawiązywanie pozwanym, jako spadkobierców dłużnika A. B., do próby ugodowej w sprawie o zapłatę przedmiotowego zadłużenia. Postępowanie ugodowe pomiędzy stronami z wniosku powódki było prowadzone za sygn. I Co 3751/12. Strony nie zawarły ugody (dowody: wniosek z 13.10.2012r. powódki wraz z dowodem nadania –k.35-37i k. 2-4 załączonych akt I Co 3751/12, protokół rozprawy z 29.01.2013 r. w sprawie I Co 3751/12- k.38 i k. 27 załączonych akt I Co 3751/12).

Powódka przed skierowaniem niniejszej sprawy na drogę sądową 24.07.2014r. skierowała do pozwanym pisemne ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty należności z w/w faktur VAT (niesporne, przedsądowe wezwania do zapłaty – k.39-40).

Pozwani od dnia śmierci ojca aż do dnia wniesienia przez powódkę pozwu w niniejszej sprawie nie dokonali na rzecz powodowej spółki żadnych płatności z tytułu wymienionych faktur VAT (niesporne).

Na zaległość płatniczą wobec powódki z tytułu należności za zakup towarów wynikających z nieuregulowanych w terminie przez zmarłego ojca pozwanym faktur VAT w łącznej wysokości 116.062,42 zł złożyły się zaległości z tytułu należności głównej i z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych naliczonych od pierwszego dnia po upływie terminu płatności dla każdej z faktur do dnia 9.09.2014 r., a w szczególności:

- 1) z faktury Vat nr (...) z dnia 14.10.2010r.: należność główna w wysokości 28.86,77 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 13.736,79 zł;
- 2) z faktury Vat nr (...) z dnia 29.10.2010r.: należność główna w wysokości 1.564,65 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 778,51 zł;
- 3) z faktury Vat nr (...) z dnia 6.11.2010r.: należność główna w wysokości 24.497,60 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 11.456,15 zł;
- 4) z faktury Vat nr (...) z dnia 1.03.2011r.: należność główna w wysokości 1.845,55 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 826,91 zł;

- 5) z faktury Vat nr (...) z dnia 25.03.2011r.: należność główna w wysokości 3.748,87 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 1.627,63 zł;
- 6) z faktury Vat nr (...) z dnia 11.04.2011r.: należność główna w wysokości 2.547,16 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 1.104,07 zł;
- 7) z faktury Vat nr (...) z dnia 14.04.2011r.: należność główna w wysokości 1.966,97 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 839,28 zł;
- 8) z faktury Vat nr (...) z dnia 6.05.2011r.: należność główna w wysokości 2.210,67 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 937,75 zł;
- 9) z faktury Vat nr (...) z dnia 26.05.2011r.: należność główna w wysokości 787,29 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 328,63 zł;
- 10) z faktury Vat nr (...) z dnia 3.06.2011r.: należność główna w wysokości 832,08 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 344,66 zł;
- 11) z faktury Vat nr (...) z dnia 6.07.2011 r.: należność główna to 2.312,13 zł a należność z tytułu odsetek ustawowych to 919,02 zł;
- 12) z faktury Vat nr (...) z dnia 19.07.2011r.: należność główna w wysokości 1.639,93 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 644,25 zł;
- 13) z faktury Vat nr (...) z dnia 14.10.2011.: należność główna w wysokości 619,31 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 239,55 zł;
- 14) z faktury Vat nr (...) z dnia 5.09.2011r.: należność główna w wysokości 748,21 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 285,14 zł;
- 15) z faktury Vat nr (...) z dnia 2011-09-09: należność główna w wysokości 167,49 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 64,55 zł;
- 16) z faktury Vat nr (...) z dnia 27.09.2011r.: należność główna w wysokości 1.019,57 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 380,56 zł;
- 17) z faktury Vat nr (...) z dnia 4.10.2011r.: należność główna w wysokości 737,78 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych to 273,54 zł;
- 18) z faktury Vat nr (...) z dnia 6.10.2011r.: należność główna w wysokości 352,15 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 130,31 zł;
- 19) z faktury Vat nr (...) z dnia 2011-10-06: należność główna w wysokości 3418,77 zł i należność z tytułu odsetek ustawowych w wysokości 1.254,17 zł

(dowody: faktury – k. 9-31, 298-300, wyliczenie powódki – k. 41-59, zestawienie płatności faktur –k. 134).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, a także znajdujących się w załączonych aktach sądowych i komorniczych oraz na podstawie zeznań świadków w osobie P. H. i M. S..

Sąd pominął zeznania świadka W. C. (e-protokół rozprawy z 2.12.2015r.:00:09:13-00:12:03) i zeznania świadka K. B. (e-protokół rozprawy z 4.03.2016r.:00:01:10-00:15:09), uznając je za nieprzydatne, albowiem świadkowie ci nie mieli wiedzy na temat istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii grafologa na okoliczność autentyczności podpisu zmarłego A. B. pod fakturami VAT złożonymi do akt, albowiem kwestia podpisu pod fakturą VAT jest prawnie nieistotna dla obowiązku nabywcy uregulowania płatności za zakupiony towar, a co za tym idzie dowód z ekspertyzy biegłego tej specjalności był całkowicie zbyteczny w niniejszej sprawie. Szersze omówienie kwestii podpisu nabywcy pod fakturą i jego znaczenia dla bytu prawnego zobowiązania do uiszczenia ceny zakupionego towaru będzie przedmiotem rozważań w dalszej części uzasadnienia.

Sąd oddalił też wniosek dowodowy strony pozwanej o przesłuchanie pozwanych w charakterze strony, albowiem ze swojej natury dowód z przesłuchania stron ma jedynie charakter subsydiarny i fakultatywny (art. 299 k.p.c.). Wniosek ten należało oddalić tym bardziej, że nie zawierał określonej właściwie tezy dowodowej, a dowody z dokumentów i zeznań przesłuchanych w sprawie świadków okazały się być wystarczające dla poczynienia przez sąd ustaleń faktycznych niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w całości.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Wobec zarzutu braku legitymacji biernej po stronie pozwanych wskazać należy, że poza sporem pozostaje, iż zmarły A. B. był ojcem pozwanych B. B. i M. B., którzy są jego spadkobiercami i nabyli po nim spadek na podstawie ustawy każdy w 1/2 części. Z mocy art. 922 §1 k.c. obowiązki majątkowe zmarłego przechodząc na spadkobierców obciążają aktywa tworzące spadek i rodzą po stronie spadkobierców zmarłego obowiązek ich uregulowania. Na spadkobierców przechodzą też pewne sytuacje prawne (np. przedawnienie, zasiedzenie), a terminy zawite biegną nadal po śmierci spadkodawcy na rzecz jego spadkobiercy lub przeciwko niemu (por. A.Kidyba, E.Niezecka Komentarz do art. 922 Kodeksu cywilnego, LEX 2015). Podkreślenia wymaga, że spadkobierca wstępuje w dokładnie taką samą sytuację prawną i faktyczną, która istniała w chwili śmierci spadkodawcy (por. wyr. WSA w Krakowie z 17.4.2008 r., I SA/Kr 926/07, Lex 467798). Zgodnie z regulacją zawartą w przepisach prawa spadkowego dla odpowiedzialności spadkobiercy nie ma żadnego znaczenia moment powstania długu obciążającego spadek, albowiem za wszystkie długi ponosi on osobistą odpowiedzialność zgodnie z zasadami prawa spadkowego. Do kategorii długów spadkowych powstałych za życia spadkodawcy zalicza się wszystkie długi, które nie wygasają z chwilą otwarcia spadku. Co do zasady spadkobierca wstępuje w sytuację prawną zmarłego i staje się jego dłużnikiem z tytułu danego długu. Zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanych za długi wynikające z nieopłaconych faktur VAT z tytułu zakupu towaru od powodowej spółki w ramach prowadzonej przez zmarłego A. B. działalności gospodarczej, okazał się być zatem chybionym.

W drugiej kolejności należy odnieść się do podniesionego w zarzutach od nakazu zapłaty zarzutu przedawnienia roszczeń powoda. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Nie ulega wątpliwości, że termin przedawnienia roszczenia powódki z tytułu zawartych umów ze zmarłym A. B. w ramach prowadzonej przez ojca pozwanych działalności gospodarczej pod nazwą Firma (...) w D. objętych żądaniem pozwu, wynosi 3 lata, jako roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Przepis art.120 § 1 k.c. stanowi, iż bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Dodać należy, że odsetki mają charakter świadczeń okresowych i przedawniają się z upływem 3 lat, przy czym roszczenie o odsetki staje się wymagalne osobno w każdym dniu opóźnienia i w związku z tym przedawnia się osobno za każdy dzień opóźnienia (por. uchwałę SN z 5.4.1991 r., III CZP 21/91). Roszczenie odsetkowe przedawnia się przy tym najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 26.01.2005

r., III CZP 42/04) w związku z czym uznanie roszczenia głównego za przedawnione skutkowałoby także uznaniem za przedawnione roszczenia odsetkowego.

Początek biegu terminu przedawnienia roszczenia powódki wobec spadkobierców zmarłego A. B. nie następuje z chwilą śmierci spadkodawcy, lecz jest tożsamy z terminem, jaki byłby ustalany wobec spadkodawcy. W sprawie należało zatem ustalić daty, od których roszczenia powódki z tytułu nieuregulowanych należności na podstawie złożonych do akt faktur VAT stały się wymagalne wobec spadkodawcy. Najstarsza faktura VAT została wystawiona w dniu 14.10.2010r. a termin jej płatności został odroczonej do 90 dni do dnia 12.01.2011 r. (k. 9), a zatem 3-letni termin przedawnienia roszczeń z tego tytułu upłynąłby 12.01.2014 r.

Bieg przedawnienia przerywa się jednak przez każdą czynność przed Sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art.123 § 1 pkt. 1 k.c.). Za powszechny zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie uznać należy pogląd, iż za czynność podjętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia uznać należy m.in. zawezwanie do próby ugodowej, o jakiej mowa w art. 184-186 k.p.c. (tak uchwała SN z 28.6.2006 r., III CZP 42/06, OSNC 2007/4/54). Postępowanie pojednawcze jest wszczynane z inicjatywy wierzyciela, który zwraca się do sądu, by ten niejako zorganizował próbę ugodową. Właśnie sformalizowany charakter czynności uprawnionego pozwala przyjąć, że jest to czynność podjęta przed właściwym organem i zmierzająca do dochodzenia (ustalenia) roszczenia. Dlatego powszechnie uznaje się, że przerywa bieg przedawnienia (W. Bryl (w:) F. Błahuta [i in.], Kodeks cywilny, t. I, s. 286, J. Ignatowicz (w:) System Prawa Prywatnego, t. I, s. 826; P. Machnikowski (w:) Kodeks cywilny, red. E. Gniewek, t. I, s. 424, M. Pyziak – Szafnicka, Komentarz do art. 123 k.c. LEX). Problem wymogów, jakie powinno spełniać zawezwanie do próby ugodowej aby mogło stanowić zdarzenie przerywające bieg terminu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), w tym głównie w kontekście stopnia sprecyzowania roszczenia, był przedmiotem analizy Sądu Najwyższego m.in. w wyroku z 10.09.2006 r., V CSK 238/06 (niepubl.) oraz wyroku z 25.11.2009 r., II CSK 259/09 (niepubl.). W orzeczeniach tych wyrażono zasadne zapatrywanie, że zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., ale jedynie co do wiarygodności w zawezwaniu tym precyzyjnie określonej zarówno co do przedmiotu, jak i jej wysokości. (orz. SN z 15.11.2012r., V CSK 515/11, orz. SN z 25.11.2009r. II CSK 259/09).

Analiza wniosku o zawezwanie do próby ugodowej wniesionego przez powódkę w dniu 13.10.2012r. wskazuje, że powódka konkretnie podała, iż domaga się zapłaty należności wynikających z faktur VAT wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego w tych fakturach do dnia zapłaty i na podstawie tych samych faktur VAT dochodzi zasądzenia kwoty objętej pozwem także w n/n sprawie z tytułu niespłaconych należności głównych i odsetek ustawowych, które powódka skapitalizowała do dnia 9.09.2014 r. Tym samym zarzut pozwanym dotyczący przedawnienia okazał się także w całości chybiony.

Także zarzutu bezzasadności roszczenia oparty na zakwestionowaniu przez pozwanych autentyczności podpisu zmarłego A. B. pod złożonymi do akt fakturami VAT nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd zważył bowiem, że złożone faktury VAT zostały wystawione w latach 2010-2011, a przepisy, które obowiązywały sprzedawców, jak również nabywców do podpisywania wystawionych faktur w zakresie podatku od towarów i usług obowiązywały w Polsce do końca kwietnia 2004 r. Natomiast od 1.05.2004r. w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej i dostosowaniem polskich przepisów w zakresie podatku od towarów i usług do przepisów unijnych zasadniczo uchylono obowiązek podpisywania faktur VAT zarówno przez sprzedawców, jak i nabywców towarów i usług. Do końca 2012 r. obowiązek podpisywania faktur przez wystawcę pozostawiono wobec faktur wystawianych przez organy egzekucyjne, natomiast przez odbiorcę pozostawiono w stosunku do not korygujących, tj. sprzedawcę towarów i usług zgodnie z ówczesnym brzmieniem §15 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 28.03.2011r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług - Dz.U. z 2011r., Nr 68, poz. 360). Od 1.01.2013r. ww. przepis rozporządzenia został uchylony i równocześnie zmieniono treść ustępu 2 §15 ww. rozporządzenia, z którego od tego dnia wynikało, że nota korygująca wymaga jedynie akceptacji wystawcy faktury (odbiorcy noty korygującej), nie wymagając od pierwotnego sprzedawcy podpisu noty korygującej. Natomiast faktury wystawiane w imieniu dłużnika

przez organy egzekucyjne oraz komorników sądowych nie wymagają podpisu wystawców od 1.01.2014 r. Nastąpiło to w związku z uchynieniem przepisów ww. rozporządzenia w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług i przeniesieniem przepisów dotyczących faktur do ustawy o VAT, jednak już bez konieczności ich podpisywania przez wystawców (organy egzekucyjne, komorników sądowych). W świetle art. 116 ust. 2 pkt 13 ustawy o VAT, jedynymi fakturami, w stosunku do których od maja 2004 r. nie zniesiono obowiązku ich podpisywania są faktury VAT RR. Nadto rację ma powódka, że dokumenty w postaci faktur VAT stanowią podstawę rozliczeń z organami podatkowymi a ich poprawność lub jej brak, nie ma wpływu na obowiązek cywilnoprawny nabywcy w zakresie uiszczenia ceny za zakupiony towar, bo wystawienie faktury VAT w żaden sposób nie kreuje bytu prawnego umów cywilnoprawnych. Na marginesie wskazać należy, że wymagania co do faktur VAT określa rozporządzenie Ministra Finansów z 28.11.2008r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług, z którego wynika, że chodzi wyłącznie o takie informacje, które koniecznie muszą być zawarte na fakturze, aby stanowiła ona ważny dowód księgowy. Jednakże nawet dla celów podatkowych – poza w/w wyjątkiem dotyczącym faktur VAT RR - nie ma wśród tych wymagań wzmianki, aby podpis wystawcy i nabywcy był wymagany. Tym samym faktury pozbawione odrębnego podpisu wystawcy i nabywcy są poprawne w rozumieniu prawa oraz nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, ani też ważności ze względu na te braki. Podsumowując, w obecnym stanie prawnym poza fakturami VAT RR wystawianymi przez nabywającego towary i usługi od rolnika ryczałtowego żadne inne faktury nie muszą być podpisywane ani przez nabywców, ani przez sprzedawców.

Z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powódka dostarczyła do firmy zmarłego A. B. towar, którego dotyczyły złożone do akt faktury VAT. Szczególnego podkreślenia wymaga, że zarówno z zeznań świadków P. H. i M. S., jak i dokumentów w postaci protokołu zeznań pozwanego B. B. w sprawie spadkowej po zmarłym ojcu I Cps 25/12, a także z zawiadomienia komornika sądowego z dn. 24.04.2012 r. w sprawie KM 5/12 zabezpieczenia w sprawie spadkowej wynika, że w skład ruchomości należących do zmarłego A. B. w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą pod nazwą Firma (...) w D. wchodziły trzy maszyny, o których mowa w fakturach VAT znajdujących się w aktach sprawy (k.9-10), tj. montażownica i dwie wyważarki. Pozwani zresztą nie kwestionowali tego, że powódka dostarczyła zakupiony u niej przez firmę (...) towar, o którym mowa w złożonych do akt sprawy fakturach VAT.

Dokonując oceny zasadności roszczenia powódki Sąd miał na uwadze i to, że pozwani zobowiązani do złożenia rejestru środków trwałych firmy ich zmarłego ojca z lat 2010-2011 oraz rejestru zakupów i sprzedaży w terminie 14 dni pod rygorem niekorzystnych skutków procesowych (k.112), nie wykonali tego zobowiązania aż do zakończenia postępowania w sprawie, mimo iż pozwoliłoby to ustalić czy podatek od zakupu towarów u powódki został zaliczony przez poprzednika prawnego pozwanych jako koszt uzyskania przychodu w okresie, którego dotyczy żądanie pozwu.

W tym stanie rzeczy skoro powódka dostarczyła do firmy (...) zakupiony przez nią towar, zatem na poprzedniku prawnym pozwanych, jako jego nabywcy spoczywał obowiązek uiszczenia ceny na rzecz powódki. Po śmierci w/w dłużnika obowiązek ten przeszedł na jego spadkobierców, tj. pozwanych. Zgodnie zaś z art. 1034 §1 k.c. do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe.

Należy przyjąć, że powództwo zostało za pomocą faktur VAT i zestawienia płatności (k.134) udowodnione, co do wysokości należności głównych wynikających z tych faktur. Mając też na względzie, że dochodzone pozwem roszczenie obejmuje też skapitalizowane odsetki wyliczone od dnia następnego po upływie terminu do zapłaty podanego w przedmiotowych fakturach VAT do 9.09.2014r., a powódka zgłosiła żądanie zasądzenia tych odsetek, uznać należało, że odsetki te są jej należne. Zgodnie bowiem z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia wierzyciel może dochodzić od niego odsetek. Dłużnik zaś dopuszcza się opóźnienia, gdy nie spełnia oświadczenia w terminie (art.455k.c.). Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania prawidłowości wyliczenia skapitalizowanych odsetek przez powódkę za pomocą kalkulatora odsetkowego, zwłaszcza, że pozwani nie zgłosili żadnych konkretnych merytorycznych zastrzeżeń co do tych wyliczeń, ani też nie zarzucili jakiegokolwiek błędu rachunkowego w tych

wyliczeniach. Odsetki te zgodnie z art.482 § 1 k.c. należne były od chwili wytoczenia powództwa, a więc od 12.09.2014r. i naliczone zostały według odsetek ustawowych zgodnie z art.359 § 2 k.c. wobec czego także i w tym zakresie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zasądzając dalsze odsetki ustawowe od 12.09.2014 r. Sąd Okręgowy oparł się na treści art.481 § 1 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c.

Wobec uznania zarzutów pozwanych za niezasadne, należało w trybie art. 496 k.p.c. utrzymać w mocy nakaz zapłaty z 2.10.2014 r. w sprawie I Nc 452/14 w całości.

Na koniec należy podnieść dwie kwestie natury proceduralnej. Po pierwsze, zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Łodzi okazał się niezasadny a to z uwagi na to, że w sprawie pierwotną podstawą sporu jest umowa, a zatem powód miał prawo zastosować zgodnie z art. 34 k.p.c. właściwość przemienną i skierować pozew do tutejszego Sądu, zamiast do Sądu według właściwości zgodnie z miejscem zamieszkania pozwanych. Po drugie, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego B. B. o odroczenie ostatniej rozprawy. Nieobecność pozwanego, chociaż usprawiedliwiona zaświadczeniem wystawionym przez lekarza sądowego nie powodowała konieczności odroczenia rozprawy z następujących powodów. Po pierwsze, jak wskazano powyżej, Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron. Po drugie, pozwany był reprezentowany w sprawie przez adwokata, który mógł i powinien stawić się na rozprawie i bronić praw pozwanego (nieobecność pełnomocnika pozwanego nie została w żaden sposób usprawiedliwiona). Po trzecie, postawa pozwanych w toku całego procesu wskazywała, że dążą oni do maksymalnego przedłużenia czasu trwania postępowania w sprawie, a takich działań Sąd nie może akceptować.